

Příloha ke zprávě o šetření

ve věci postupu Krajské pobočky Úřadu práce ČR v Ústí nad Labem, kontaktního pracoviště Chomutov, při výkonu sociální práce v rámci pomoci v hmotné nouzi, při rozhodování o doplatku na bydlení v případech hodných zvláštního zřetele a při rozhodování o mimořádné okamžité pomoci

Skutková zjištění

1. Výkon sociální práce v rámci pomoci v hmotné nouzi

1.1 Obecná zjištění

V rámci šetření byl prověřen postup Krajské pobočky Úřadu práce ČR v Ústí nad Labem, kontaktního pracoviště Chomutov, při výkonu sociální práce v oblasti pomoci v hmotné nouzi dle zphn prostřednictvím prostudování spisové dokumentace za období od května do července 2012, v níž je výkon sociální práce patrný, a prostřednictvím rozhovoru s ředitelkou KoP Chomutov.

V rámci rozhovoru byly diskutovány zejména následující okruhy problémů:

- *Personální zajištění výkonu sociální práce.*
- *Výkon sociální práce na KoP (náplň práce, konkrétní realizace výkonu sociální práce na KoP Chomutov).*
- *Spolupráce při výkonu sociální práce.*
- *Metodické vedení.*
- *Záznam o výkonu sociální práce.*
- *Sociální šetření v oblasti dávek pomoci v hmotné nouzi.*
- *Možné zlepšení výkonu sociální práce, překážky jejího výkonu.*

K jednotlivým okruhům problémů byly zjištěny následující informace.

- *Personální zajištění výkonu sociální práce na KoP Chomutov.*

Agendu hmotné nouze vykonává na KoP Chomutov 9 pracovníků, z tohoto počtu má 5 pracovníků kvalifikaci sociálního pracovníka. Stejnou agendu vykonávalo na Magistrátu města Chomutov 20 sociálních pracovníků. V rámci delimitace přešlo na KoP Chomutov z Magistrátu města Chomutov 11 zaměstnanců. V současné době připadá na jednoho pracovníka v agendě hmotné nouze **170 až 220 klientů**, před reformou připadalo na jednoho pracovníka zhruba 70 až 80 klientů. Ředitelka KoP Chomutov se domnívá, že s vypětím všech sil by bylo možné zvládnout 150 klientů na jednoho pracovníka. V případě příspěvku na péči připadá na KoP Chomutov dokonce 400 žádostí na 1 pracovníka.

- *Výkon sociální práce na KoP (náplň práce, konkrétní realizace výkonu sociální práce na KoP Chomutov).*

Sociální práce na Úřadu práce ČR zahrnuje sociální poradenství, výkon sociálních šetření a depistážní činnost. V řadě případů úřad přistupuje k vyplácení dávek prostřednictvím poukázek, vychází přitom z podkladů od sociálních pracovníků Magistrátu města Chomutov a Městské policie, která provádí kontrolu heren, lze však říci, že ke zneužívání sociálních dávek již v současné době ve velkém měřítku nedochází. Rozdělení sociální práce mezi pověřené obecní úřady a úřady obcí s rozšířenou působností vnímá ředitelka KoP Chomutov jako negativní a nesystematický krok, obecní úřady mohly reagovat na určité situace klienta pružněji a komplexněji. Úřad práce ČR je nyní vázán například ochranou osobních údajů (pracovníci Úřadu práce ČR se například nedozví, zda je klient vlastníkem motorového vozidla, mohou vycházet pouze z prohlášení klienta, neboť výpis z registru vozidel jim nemůže být s ohledem na ochranu osobních údajů poskytnut, eventuálně je jeho vydání podmíněno zaplacením správního poplatku).

Sociální práce na KoP Chomutov je realizována následujícím způsobem. V měsících lednu až březnu 2012 bylo prioritou vyplatit dávky v zákonných lhůtách, což se podařilo, sociální práce nebyla z tohoto důvodu realizována, sociální šetření vykonávali pro Úřad práce ČR sociální pracovníci Magistrátu města Chomutov. Nyní je sociální práce realizována.

V první řadě je vykonáváno **sociální poradenství** (komukoliv, kdo se dostaví na KoP Chomutov, je poskytnuto sociální poradenství), není o tom veden záznam. Klient již nemá povinnost se každý měsíc na úřad dostavit (výjimkou je dokládání nákladů na bydlení pro účely dávek na bydlení), pokud se dostaví příjemce dávky, je v některých případech o jednání s klientem vyhotoven záznam do spisu.

V terénu se snaží na KoP Chomutov o určitou **depistážní činnost**, ne však cílenou, neboť na zajištění depistážní činnosti v tomto rozsahu není časový prostor. Pokud se však při jiném šetření (eventuálně od jiného klienta) pracovník KoP Chomutov dozví o klientovi, který potřebuje pomoc, je taková depistáž provedena.

Sociální práce je na KoP Chomutov realizována prostřednictvím **rozhovoru** s klientem, pracovník se v rámci rozhovoru zaměřuje také například na bytovou otázku, sociální pracovníci mají k dispozici seznam ubytoven.

Od dubna 2012 je v případě jakékoliv nové žádosti (o příspěvek na živobytí, o doplatek na bydlení, o mimořádnou okamžitou pomoc, vyjma mimořádné okamžité pomoci z důvodu hrozby sociálním vyloučením) vykonáno **sociální šetření**. Dávkoví referenti a sociální pracovníci jsou rozděleni, dávkoví referenti nechodí do terénu. V případě mimořádné okamžité pomoci z důvodu hrozby sociálním vyloučením sociální šetření provedeno není, stačí doporučení sociálního kurátora.

Pracovníci KoP Chomutov nedoprovází klienty při vyřizování běžných záležitostí, je to úkolem sociálních pracovníků Magistrátu města Chomutov.

Od září 2012 je prováděna sociální práce u dlouhodobých příjemců dávek hmotné nouze ve spolupráci se sociálními pracovníky Magistrátu města Chomutov,

nikoliv však u všech dlouhodobých příjemců dávek hmotné nouze. Jsou vytipováni klienti, u kterých je pozorována snaha současný stav své sociální situace změnit. Každý pracovník KoP Chomutov vytipuje tři své klienty. Sociální pracovník KoP Chomutov a sociální pracovník Magistrátu města Chomutov společně vstoupí do bydliště dlouhodobého příjemce dávek hmotné nouze, dohodne se „zakázka“ se sociálním pracovníkem Magistrátu města Chomutov, dál již s klientem pracuje převážně sociální pracovník Magistrátu města Chomutov v rámci této zakázky, výstupy z této spolupráce obdrží sociální pracovník KoP Chomutov. Sociální pracovník Úřadu práce ČR kontroluje při této příležitosti využívání dávek pomoci v hmotné nouzi. Výkon této práce byl osvědčen předložením několika spisů, kde spolupráce s Magistrátem města Chomutov v tomto směru proběhla (například spis paní G., paní H., paní Ch.).

V plánu je rovněž pořádání **případových konferencí** (zatím neprobíhá), kam by byli přizváni například i zástupci orgánu sociálně-právní ochrany dětí.

- *Spolupráce při výkonu sociální práce*

Spolupráce se sociálními pracovníky Magistrátu města Chomutov je velmi dobře nastavena. Kontaktní pracoviště Chomutov, oddělení nepojistných sociálních dávek, sídlí na stejném patře ve stejné budově jako pracovníci Magistrátu města Chomutov, odboru sociálních věcí, což je velkou výhodou. Je zajištěna rovněž širší spolupráce. KoP Chomutov se účastnilo například jednání s náměstkem primátora a stavebním odborem ve věci uzavření ubytovny, kde jsou ubytováni také klienti Úřadu práce ČR, jednání se účastnil také Člověk v tísni, cílem jednání mělo být zajištění dalších ubytovacích kapacit a předání informací o těchto kapacitách dotčeným klientům, tyto informace předají dotčeným klientům sociální pracovníci Magistrátu města Chomutov a poté informují Úřad práce ČR.

Sociální kurátor předává klientům navracejícím se z výkonu trestu odnětí svobody **doporučení** k poskytnutí mimořádné okamžité pomoci z důvodu hrozby sociálním vyloučením, se kterým je posílá žádat o dávku na Úřad práce ČR. Sociální pracovník Magistrátu města Chomutov poskytuje rovněž doporučení k přiznání mimořádné okamžité pomoci z jiných důvodů. **Standardizovaný záznam je využíván** - sociální pracovník Magistrátu města Chomutov, jakož i sociální pracovník Úřadu práce ČR do něj zapisuje, je tam zaznamenáno sociální šetření.

Ředitelka KoP Chomutov sama zpracovala *Doporučený postup spolupráce Úřadu práce ČR, Kontaktní pracoviště Chomutov, a Magistrátu města Chomutova v oblasti sociální práce*, který platí od 15. 9. 2012.

Spolupráce Magistrátu města Chomutov a KoP Chomutov byla následně ověřena rovněž v rámci rozhovoru s vedoucí odboru sociálních věcí Magistrátu města Chomutov. Z rozhovoru vyplynulo, že v praxi se ukazuje, že rozdělení sociální práce znamená jednoznačně krok zpět. Výkon sociální práce by neměl být centralizován, každá obec se potýká s jinými problémy a zaměřuje se na jiné skupiny osob (zdravotně postižení, osoby sociálně vyloučené). Spolupráce s úřadem práce byla nastavena již na podzim roku 2011. Úřad práce ČR nyní jednotlivé klienty předává k řešení sociálním pracovníkům Magistrátu města Chomutov poté, co klient dostane dávku a je u něj provedeno šetření ze strany pracovníka Úřadu práce ČR

i sociálního pracovníka Magistrátu města Chomutova. Výhodou je i fyzická blízkost pracovníků obou úřadů. Veškeré informace jsou také v Jednotném informačním systému. Sociální pracovníci Magistrátu města Chomutov řeší dále s klientem otázky zadluženosti, bydlení. V plánu je spolupráce v rámci případových konferencí a v rámci zmapování situace bezdomovců v Chomutově formou depistážní činnosti.

Ke spolupráci s poradenskými organizacemi apod. ředitelka KoP Chomutov uvedla, že v Chomutově působí *Agentura pro sociální začleňování*, jejichž pracovních skupin se Kontaktní pracoviště Chomutov účastní, a podílí se tak například na vzniku strategických dokumentů města Chomutova týkajících se sociálního začleňování. Tzv. „Chomutovské partnerství“, tj. formální spolupráce Agentury pro sociální začleňování a Chomutova byla však ukončena. Spolupráce probíhá především se sociálními pracovníky Magistrátu města Chomutov. Z neziskových organizací jmenovala paní ředitelka *Člověk v tísni*, charitu. Pracovníci KoP Chomutov mají k dispozici seznam ubytoven, seznam neziskových organizací má k dispozici Magistrát města Chomutov, odbor sociálních věcí.

- *Metodické vedení.*

K dispozici je metodický pokyn – Sociální práce na Úřadu práce ČR. Vytvořen vlastní interní akt – viz výše.

- *Záznam o výkonu sociální práce.*

O poskytnutém sociálním poradenství není vždy veden záznam. Záznamy jsou vedeny o jednání s klientem, který se dostaví na úřad, o sociálním šetření. Sociální pracovníci Kontaktního pracoviště Chomutov zapisují také do standardizovaného záznamu sociálního pracovníka.

- *Sociální šetření v oblasti dávek pomoci v hmotné nouzi.*

V průběhu měsíců **leden až březen 2012** vykonávali sociální šetření pro účely řízení o dávkách pomoci v hmotné nouzi sociální pracovníci Magistrátu města Chomutov na základě dožádání od Úřadu práce ČR, neboť pracovníci KoP Chomutov neměli dostatečný časový prostor pro výkon sociálních šetření (v řízeních o příspěvku na péči a dávkách pro osoby se zdravotním postižením vykonávali a striktně vykonávají sociální šetření pouze sociální pracovníci Úřadu práce ČR). Od dubna 2012 již sociální pracovníci KoP Chomutov realizují sociální šetření, rozhodnutí jsou vydávána v zákonem stanovené lhůtě.

Sociální šetření je realizováno u každého nového žadatele o příspěvek na živobytí, doplatek na bydlení a mimořádnou okamžitou pomoc (vyjma mimořádné okamžité pomoci z důvodu hrozby sociálním vyloučením). V průběhu jednoho dne je možné vykonat sociální šetření u 2 až 5 klientů hmotné nouze (záleží na individuálních okolnostech). Na sociální šetření chodí sociální pracovnice sama (pokud jedou služebním vozidlem dvě sociální pracovnice na sociální šetření, vstoupí do obydlí obě dvě). Sociálním šetřením se zjišťují zejména majetkové poměry. Sociální šetření se provádí neohlášeně, klient je při návštěvě KoP Chomutov a při podávání žádostí o dávky seznámen s tím, že bude sociální šetření provedeno, není mu však sděleno datum jeho provedení. Sociální šetření se provádí i opakovaně,

pokud není klient zastižen doma. Pokud klient neumožní provedení sociálního šetření, dávka není přiznána. Sociální šetření v případě hmotné nouze trvá zhruba 10 až 30 minut, v rámci šetření jsou probrány i možnosti řešení situace klienta, sociální pracovníci se klienta ptají na rodinné příslušníky, na děti apod.

- *Možné zlepšení výkonu sociální práce, překážky jejího výkonu.*

Provádění sociálních šetření je časově velmi náročné, neboť množství času zabere samotná doprava sociálních pracovníků ke klientům, KoP Chomutov má k dispozici 2 služební vozidla (které musí sdílet také s Kontaktním pracovištěm Jirkov, Klášterec, Kadaň), nemají řidiče, pracovníci mají referentské zkoušky nebo chodí na šetření pěšky, eventuálně využívají hromadné dopravy. Značnou časovou zátěž představují také **dotazy od exekutorů**, soudců, Policie ČR (denně dostávají 200 dotazů od exekutorů, soudů apod.) a přetrvávající **problémy s aplikacemi**. **Výrazně by pomohlo personální posílení.** V lednu 2012 měli kolem tisíce žádostí o příspěvek na živobytí a doplatek na bydlení, dnes je 1700 až 1800 žádostí o dávky, dochází k nárůstu žádostí a klientů.

1.2 Zjištění v individuálních případech.

Sociální šetření v rámci zkoumaného období bylo provedeno v následujících případech:

- u žadatelů o mimořádnou okamžitou pomoc:
 - k úhradě nezbytného jednorázového výdaje
 - z důvodu nedostatku finančních prostředků následkem zablokování účtu (*pan F.*)
 - šetření proběhlo ve spolupráci s magistrátem,
 - vedeno základní sociální poradenství,
 - bylo zjištěno, že žadatel pobírá starobní důchod, nárok na příspěvek na živobytí z důvodu příjmu nevzniká;
 - na úhradu odůvodněných nákladů spojených s pořízením nebo opravou nezbytných základních předmětů dlouhodobé potřeby
 - na nákup nábytku (*pan D.*)
 - sociální šetření proběhlo v dubnu 2012, oznámení bylo vydáno v květnu 2012,
 - v rámci šetření bylo zjištěno, že žadatel nemá skříň na oblečení,
 - v rámci šetření bylo ověřeno, zda si žadatel hledá práci,
 - v rámci šetření byl žadatel poučen, že si může požádat o příspěvek na bydlení za předpokladu, že bude řádně hradit nájem,
 - na nákup pračky (*paní A. I.*)
 - v rámci šetření bylo ověřeno, že pračka je rozbitá,
 - na nákup pračky (*paní J.*)
 - na nákup palandy pro děti (*paní K.*)
 - na nákup gauče (*paní B. I.*)
 - na nákup lednice (*paní L.*)
 - na nákup oblečení pro vnoučata svěřená do péče (*paní A. M.*)
 - na pořízení lůžka pro děti (*paní A. N.*)
 - na nákup kuchyňského nádobí a potřeb (*paní O.*)

- na nákup pračky a stolu se židlemi (*paní B. N.*) – sociální šetření proběhlo v měsíci srpnu 2012, oznámení bylo vydáno též v měsíci srpnu 2012.

Předmětem výše uvedených sociálních šetření bylo především ověření toho, zda žadatel předmět dlouhodobé potřeby skutečně nevlastní a zda jej nezbytně potřebuje. Záznam o šetření obsahuje především popis domácnosti žadatele o dávku, popis okruhu společně posuzovaných osob.

V devatenácti případech bylo k žádostem o mimořádnou okamžitou pomoc z důvodu hrozby sociálním vyloučením přiloženo doporučení sociálního kurátora Magistrátu města Chomutov (v osmnácti případech se jednalo o žadatele propuštěné z výkonu trestu odnětí svobody, v jenom případě o žadatele propuštěného ze školského zařízení pro výkon ústavní či ochranné výchovy).

Sociální šetření v předmětném období bylo provedeno rovněž u žadatelů o doplatek na bydlení:

- *pan P.* – nebyl zastižen na ubytovně,
- *paní Q.* – nebyla zastižena na ubytovně (spisová dokumentace obsahuje záznam o rozhovoru s pracovníci ubytovny o výši nákladů na bydlení),
- *pan R.* – nezastižen na ubytovně,
- *pan S.* – záznam ze sociálního šetření obsahuje popis ubytování,
- *paní T.* – byl zjištěn okruh společně posuzovaných osob a příjem ve formě dávek státní sociální podpory,
- *paní U.* – nebyla přítomna, dle spolubydlících a ubytovatelky se na ubytovně zdržuje,
- *paní V.* – v době šetření byla zastižena na ubytovně, stěhoval se k ní přítel, poučena, že má doložit doklady týkající se přítele, bylo poskytnuto základní sociální poradenství,
- *paní B. M.* - sociální šetření provedeno v dubnu a srpnu 2012 (řešeny náklady na bydlení, popsáno zařízení bytu, doporučeno oblékat děti tepleji, vyzvána k předložení přiznané podpory v nezaměstnanosti druhá a účtenky na zakoupení elektrického vařiče, následně provedeno šetření v místě nového bydliště, popsáno vybavení bytu, řešeno sankční vyřazení druhá z evidence uchazečů o zaměstnání, výzva k předložení evidenčního listu, z něhož bude patrná úhrada služeb, šetření provedeno za účasti sociální pracovníce Magistrátu města Chomutov).

Předložená spisová dokumentace obsahovala několik protokolů o jednání s následujícími klienty, jehož předmětem byly následující otázky:

- *pan F.* – požádal si o mimořádnou okamžitou pomoc, bydlí se synem, který dostává výživné a přídavek na dítě, pobírá starobní důchod, nárok na příspěvek na živobytí nevychází, má dluhy, byl mu zablokován účet, nemá na jídlo, bylo provedeno sociální šetření ve spolupráci s Magistrátem města Chomutov, popsáno vybavení domácnosti. Poskytnuto základní sociální poradenství,
- *pan C.* – předmětem bylo uplatnění žádosti o doplatek na bydlení, bylo zjištěno, že doposud přebýval v zahrádkářské kolonii, jeho zdravotní stav vyžadoval zvýšenou péči, při jednáních na úřadě práce často omdléval, přes Všeobecnou zdravotní pojišťovnu bylo zjištěno, pod jakého lékaře pán spadá

dle trvalého pobytu, bylo mu zajištěno ubytování na ubytovně a přiznán doplatek na bydlení,

- *pan X.* – předmětem jednání bylo uplatnění žádosti o doplatek na bydlení z důvodu ubytování na ubytovně, doposud žil na ubytovně pro osoby bez přístřeší s matkou, nyní hospodaří sám, řešení bytové otázky do budoucna (uzavřením nájemní smlouvy, až bude pán v pracovním poměru),
- *paní Y.* – předmětem jednání bylo uplatnění žádosti o doplatek na bydlení, bylo zjištěno, že jmenovaná pobírá starobní důchod, ve spolupráci s terénní sociální pracovnící Magistrátu města Chomutov jí bylo zařízeno ubytování v sociálním zařízení, byl jí poskytnut doplatek na bydlení vzhledem k její sociální situaci,
- *paní Z.* – předmětem jednání bylo uplatnění žádosti o doplatek na bydlení, bylo zjištěno, že žadatelka pobírá příspěvek na živobytí, bydlí v azylovém domě, poskytnut doplatek na bydlení a základní sociální poradenství,
- *paní AA.* – řešena bytová otázka (paní nemá peníze na kauci, která se platí před podpisem nájemní smlouvy, nyní bydlí na ubytovně, poskytování příspěvku na živobytí poštovní poukázkou a potravinovými poukázkami vzhledem k tomu, že bylo ukončeno ubytování na ubytovně z důvodu požívání alkoholu),
- *pan BB.* – předmětem jednání bylo ubytování na ubytovně, které bylo zajištěno za pomoci sociálního kurátora, pán si chce hledat práci v Praze,
- *paní CC.* – předmětem jednání bylo, že nedostává výživné, pobírá příspěvek na živobytí a přídavky na děti, sděleno, že bude přiznán doplatek na bydlení, prostřednictvím elektronické komunikace s pracovnící ubytovny bylo zjištěno, že ubytování bylo ukončeno,
- *pan DD.* – předmětem bylo uplatnění žádosti o doplatek na bydlení, pobírá příspěvek na živobytí, byl bez přístřeší, rodiče nemá, získal ubytování na ubytovně za pomoci pracovnice Magistrátu města Chomutov, bude mu přiznán doplatek na bydlení, sociální šetření bylo provedeno následně v měsíci říjnu 2012,
- *paní T.* – předmětem bylo uplatnění žádosti o doplatek na bydlení a příspěvek na živobytí, řešen příjem ve formě dávek státní sociální podpory, poskytnut doplatek na bydlení na ubytování v azylovém domě, doporučeno požádat o přenesení místní příslušnosti Úřadu práce ČR, oddělení zaměstnanosti,
- *paní U.* – předmětem jednání bylo uplatnění žádostí o dávky hmotné nouze, pobírá podporu v nezaměstnanosti, ubytování v ubytovně si sehnala sama, bude vykonávat veřejnou službu, bude jí poskytnut doplatek na bydlení, poskytnuto základní sociální poradenství,
- *pan EE.* – předmětem jednání bylo uplatnění žádosti o doplatek na bydlení, následně bylo provedeno sociální šetření.

V případě paní A. spisová dokumentace obsahovala záznamy ze sociálního šetření provedeného sociální pracovnící Magistrátu města Chomutov, oddělení terénní sociální práce.

Byla předložena též spisová dokumentace klientů, u kterých bylo požádáno za účelem řešení jejich situace o součinnost Magistrát města Chomutov, odbor sociálních věcí, oddělení terénní sociální práce, v souladu s ustanovením § 65 zphn. Jednalo se o klienty: *paní G.*, *paní H.*, *paní Ch.*, *paní J.*, *paní B.*, *paní FF.*

Spolupráce byla navázána v měsících září 2012, v případě paní B. v měsíci květnu 2012, v případě paní FF. v březnu 2012. Úřad práce ČR požádal o spolupráci především v *individuálním přístupu ke klientovi, který povede k motivaci a změně dosavadních životních podmínek, tj. požádal o stanovení vhodných metod a postupů řešení nepříznivé životní situace, vedení klienta k odpovědnosti a zapojení do řešení jeho situace (tak, aby například pravidelně hradil náklady spojené s užíváním bytu, aby nedošlo k ukončení nájemní smlouvy, a pravidelně dokládal doklady o úhradách na oddělení nepojistných dávek), v některých případech bylo požádáno, aby se pomoc zaměřila zejména na nezletilé děti, zejména na plnění školních povinností.* V rámci této spolupráce bylo následně pracovníci KoP Chomutov ve spolupráci s pracovníci Magistrátu města Chomutov provedeno v místě bydliště klienta sociální šetření (i opakovaně). Spolupráce byla navázána jednak za účelem řešení situace dlouhodobých příjemců dávek hmotné nouze, jednak za účelem předcházení vzniku nepříznivé životní situace s ohledem na individuální okolnosti. Předány informace o vlastních zjištěních a práci s klientem Magistrátem města Chomutov KoP Chomutov.

V případě paní B. byl Magistrát města Chomutova požádán o spolupráci v květnu 2012. Bylo sděleno, že paní B. pobírá příspěvek na živobytí od února 2012 a doplatek na bydlení od dubna 2012. Má čtyři děti, požádala o rozvod s manželem, který již s rodinou nebydlí. Orgán sociálně-právní ochrany dětí dal Magistrátu města Chomutov signál, že zdravotní péče nezletilých dětí je zanedbána. Rodina je sledována ze strany orgánu sociálně-právní ochrany dětí, terénní pracovníci i v rámci sociální práce pracovníkem KoP Chomutov, který zajistil základní sociální poradenství ohledně nároků na veškeré sociální dávky. Ve spisu je záznam o sociálním šetření provedeným pracovníkem Magistrátu města Chomutov v únoru 2012, které bylo vyžádáno KoP Chomutov pro účely přiznání příspěvku na živobytí. Dále se ve spisu nachází vyjádření terénní sociální pracovnice Magistrátu města Chomutov, kterým KoP Chomutov poskytuje informace na základě součinnosti ohledně klientky a její rodiny získané v rámci sociálního šetření.

2. Rozhodování o mimořádné okamžité pomoci

Při místním šetření se pověření zaměstnanci Kanceláře veřejného ochránce práv seznámili se spisovou dokumentací celkem 33 žádostí o mimořádnou okamžitou pomoc, vyřizovaných na kontaktním pracovišti Úřadu práce v Chomutově v období od 1. 5. 2012 do 31. 7. 2012.

Z uvedeného počtu činí:

Druh (typ) MOP	§ 2 odst. 3	§ 2 odst. 4	§ 2 odst. 5 písm. a)	§ 2 odst. 5 písm. b)	§ 2 odst. 5 písm. c)	§ 2 odst. 6
-------------------	----------------	----------------	----------------------------	----------------------------	----------------------------	----------------

Počet žádostí	0	0	5	10	0	18
---------------	---	---	---	----	---	----

Žádosti o MOP z k úhradě nezbytného jednorázového výdaje:

Důvod podání žádosti, další významné okolnosti	Požadovaná částka	Přiznaná částka
potřeboval na osobní hygienu, neměl dostatek financí po propuštění z VTOS	1.000,- Kč	1.000,- Kč
na výpis z rejstříku trestů	100,- Kč	100,- Kč
byl mu zablokován účet a nemá peníze na jídlo ze zápisu: ve spolupráci s magistrátem provedeno sociální šetření; vedeno základní sociální poradenství; nebyly shledány závady; pobírá starobní důchod; dávka PnŽ nevychází	700,- Kč	700,- Kč
na výpis z rejstříku trestů	100,- Kč	100,- Kč
na výpis z rejstříku trestů	100,- Kč	100,- Kč

Žádosti o MOP na úhradu odůvodněných nákladů spojených s pořízením nebo opravou nezbytných základních předmětů dlouhodobé potřeby

Důvod podání žádosti, další významné okolnosti	Požadovaná částka	Přiznaná částka
žádá o pomoc s nákupem nábytku, který měl doposud zapůjčený od švagra; uvedl, že spí na zemi, věci mají v kuchyňské lince, jí na zemi a perou v rukou; proběhlo sociální šetření, kde bylo konstatováno, že nemají skříňky na oblečení, a proto mu bude přiznáno 1.500,- Kč na pořízení těchto skříněk; dále byl poučen, že si může požádat o PnB; v odůvodnění rozhodnutí pak bylo uvedeno, že pokud žadatel do 30. 6. 2012 nepředloží doklad o nákupu skříněk, bude mu vyčíslen přeplatek; doklad doložen; úřad se však nijak nezabýval dalšími požadavky žadatele (ani v sociálním šetření, ani v odůvodnění)	8.000,- Kč	1.500,- Kč
žádá o příspěvek na rozbitou pračku ve výši 1.500,- Kč, i když předpokládá výdaj cca 3.000,- Kč; přiznány byly 2.000,- Kč; doložen paragon o tom, že pračka stála 2.500,- Kč; bylo provedeno sociální šetření, kde bylo zjištěno, že pračka je skutečně rozbitá; v odůvodnění rozhodnutí pak bylo uvedeno, že pokud žadatelka do určeného data nepředloží doklad o nákupu pračky, bude vyčíslen přeplatek	1.500,- Kč	2.000,- Kč
na pračku provedeno sociální šetření na místě	3.000,- Kč	3.000,- Kč
na palandu pro děti provedeno sociální šetření na místě	1.000,- Kč	1.000,- Kč

na gauč	500,- Kč	500,- Kč
na lednici	1.000,- Kč	1.000,- Kč
na oblečení pro vnoučata svěřená do péče	4.000,- Kč	1.500,- Kč
na pořízení lůžka pro děti	4.000,- Kč	1.500,- Kč
kuchyňské nádobí a potřeby při místním šetření zjištěno, že nádobí z větší části má, vzdala se práva na odvolání	1.500,- Kč	žádost zamítnuta
na pračku a stůl se židlemi	neuvedeno	2.000,- Kč

Žádosti o MOP z důvodu **ohrožení sociálním vyloučením**:

Důvod podání žádosti, další významné okolnosti	Požadovaná částka	Přiznaná částka
propuštění z výkonu trestu odnětí svobody 18x: 1. 15x 2. 2x	1.000,- Kč 500,- Kč	1.000,- Kč 500,- Kč
Propuštění ze školského zařízení pro výkon ústavní či ochranné výchovy	neuvedena	500,- Kč

Ze spisové dokumentace a s rozhovoru se zaměstnankyněmi úřadu práce pak vyplynuly i následující skutečnosti. Pokud jde o přijímání žádostí o mimořádnou okamžitou pomoc, v praxi pracovník úřadu s žadatelem o dávku situaci nejprve prodiskutuje, a pokud je na první pohled zřejmé, že by nebyly splněny podmínky pro přiznání dávky, žádost o dávku není podána. V případě, kdy se jedná o klienta, kterého úřad práce doposud neeviduje, není o tomto poučení sepsán záznam. Za předpokladu, že je to známý klient (například stálý příjemce příspěvku na péči), je o konzultaci a poučení proveden záznam do spisu. Pokud by klient trval na sepsání žádosti, bylo by mu dle sdělení pracovníků úřadu práce podání žádosti samozřejmě umožněno i v případě, kdy by bylo zřejmé, že nárok na dávku nevznikne.

Ke skutečnosti, že ve sledovaném období nebylo na Kontaktním pracovišti Úřadu práce ČR v Chomutově rozhodováno o žádné MOP dle ustanovení § 2 odst. 5 písm. c) zphn, zaměstnankyně úřadu práce sdělily a doložily příslušnou spisovou dokumentací, že o této MOP rozhodovaly ve velkém počtu v srpnu 2012 (tato MOP byla poskytována na úhradu dětského tábora a školních pomůcek).

V případě dávky mimořádná okamžitá pomoc k úhradě jednorázového výdaje či předmětu dlouhodobé potřeby byl konzultován postup v souvislosti s prokazováním vynaložených nákladů, tj. zda je klientovi mimořádná okamžitá pomoc z těchto titulů přiznána dopředu nebo zda je možné nárokovat tuto dávku i následně s doložením paragonu. Ze sdělení pracovníků vyplynulo, že většinou je vyžadována finanční spoluúčast klienta na nákup předmětů dlouhodobé potřeby (např. pračky apod.) a není tak přiznána celá částka na zakoupení nového spotřebiče. Výše je stanovena na základě podkladů získaných sociálním šetřením, poté je dávka přiznána a klient je

informován o tom, že je nutné, aby doložil doklad o zakoupení věci. V některých případech je dávka klientovi poskytnuta i na úhradu věci, která již byla zakoupena (například zpětné proplacení pomůcek pro děti do školy apod.). Na školní pomůcky byly vydávány i poukázky.

3. Rozhodování o doplatku na bydlení dle ustanovení § 33 odst. 5 zphn

Klient	datum žádosti a forma bydlení	skutečné náklady	datum oznámení (kolik přiznáno)
pan P.	18. 7. 2012 / ubytovna ZZ1.	za 19 dnů ubytování příjmový pokladní doklad na 3.249,- Kč	18. 7. 2012 přiznáno 3000,- Kč od 1. 7. 2012
pan S.	27. 6. 2012 / Azylový dům - smlouva od 22. 6. 2012 do 21. 6. 2013	100,- Kč/den 3.000,- Kč/měsíc	1. 6. 2012 přiznáno 900,- Kč; 16. 7. 2012 přiznáno 3.000,- Kč
pan C.	18. 6. 2012 / Ubytovna ZZ2. -ubytovací smlouva	červen 2012 – 1.750,- Kč, dále 3.500,- Kč/měsíc	20. 6. 2012 přiznáno 1.750,- Kč, 17. 7. 2012 přiznáno 3.500,- Kč
pan GG.	16. 7. 2012 / Azylový dům – smlouva od 11. 7. 2012 do 10. 7. 2013	červen 2012 – 2.100,- Kč 100,- Kč/den 3.000,- Kč/měsíc	19. 7. 2012 přiznáno 2.100,- Kč (15. 8. 2012 přiznáno 3.000,- Kč)
pan X.	9. 7. 2012 / smlouva o ubytování - od 1. 7. 2012 na dobu neurčitou	3.500,- Kč/měsíc	18. 7. 2012 přiznáno 3.000,- Kč
paní Y.	28. 5. 2012 / sociální zařízení ZZ3.	5.580,- Kč (podrobnosti u příspěvku na živobytí – spis nebyl připojen)	opakovaná dávka od května - přiznáno 3.117,- Kč
paní V.	27. 6. 2012 / ubytovna v ZZ4.	podrobnosti u příspěvku na živobytí – spis nebyl k dispozici	1/ 2. 7. 2012 přiznáno 1.300,- Kč - poměrná část 2/ 12. 7. 2012 přiznáno 3.000,- Kč od 1. 7. 2012 3/ 14. 8. 2012 přiznáno 4.563,- od 1. 8. 2012 - společně s ní je posuzován druh
pan HH.	1. 7. 2012 / Azylový dům smlouva od 27. 6. 2012 100,- Kč/den 3.000,- Kč/měsíc	červen 2012 – 400,- Kč; červenec 2012- 3.000,- Kč; srpen 2012 – 3.000,- Kč	3. 8. 2012 přiznáno 3.400,- Kč (červen 2012 – 400,- Kč; červenec 2012 – 3.000,- Kč)
paní A.	18. 7. 2012 / smlouva o nájmu bytu ZZ5.	21,92 Kč/1 m ² nájem 733,- Kč za měsíc	18. 7. 2012 – 2.040,- Kč od 1. 7. 2012; 16. 8. 2012 zvýšení na 3.956,- Kč od 1. 8. 2012

pan A. JJ.	11. 6. 2012 / smlouva o poskytnutí sociální služby - Azylové domy od 6. 6. 2012 do 5. 6. 2013	100,- Kč/den 3.000,- Kč/měsíc	12. 6. 2012 - 2.500,-Kč 12. 7. 2012 - 3.000,- Kč
pan KK.	1. 8. 2012 / ubytovna v ZZ4. - smlouva o ubytování od 1. 8. 2012 na dobu neurčitou	3.500,- Kč/měsíc	17. 8. 2012 – 3.000,- Kč
B. JJ.	4. 6. 2012 / ubytovna v ZZ4. - smlouva o ubytování na dobu neurčitou	3.500,- Kč/měsíc	1/ 14. 6. 2012 - 2.670,- Kč 2/ 12. 7. 2012 sníženo na 2.300,- Kč (o přírůstek na dítě)
paní LL.	23. 7. 2012 / ubytovna v ZZ4. - smlouva o ubytování od 23. 7. 2012 na dobu neurčitou	za červenec – 1.000,- Kč 3.500,- Kč/měsíc	31. 7. 2012 – 1.000,- Kč (15. 8. 2012 - 3.000,- Kč – <i>mimo primárně sledované období</i>)
pan R.	30. 7. 2012 / ubytovna	3.500,- Kč měsíčně	15. 8. 2012 – 3.000,- Kč
paní Z.	18. 6. 2012 / azylový dům ZZ6. od 6. 6. 2012 do 5. 6. 2013	100,- Kč/den 3.000,- Kč/měsíc	16. 6. 2012 – 2.500,- Kč 20. 7. 2012 – 3.000,- Kč
pan DD.	14. 6. 2012 / Ubytovna ZZ2. - ubytovací smlouva od 12. 6. 12	3500 Kč měsíčně	14.6. - 3000 Kč
paní T.	25. 7. 2012 / Azylový dům ZZ7. - smlouva od 3. 7. 2012 do 30. 9. 2012 (dodatkem prodloužena do prosince 2012)	170,- Kč za den 7/2012 – 5.100,- Kč	30. 7. 2012 – 5.100,- Kč
pan EE.	azylový dům	100,- Kč /den; 3.000,- Kč/měsíc	30. 7. 2012; 1.400,- Kč od 1. 7. 2012 (za červenec byl ale na ubytovně jen 14 dnů); 14. 8. 2012 zvýšeno na 3.000,- Kč od 1. 8. 2012
paní U.	ubytovací smlouva; ZZ2.	3.250,- Kč/měsíc	18. 6. 2012 – 3.000,- Kč
paní Q.	6. 6. 2012/ ubytovna ZZ2.;	záloha na klíč 200,- Kč; 3.250,- Kč/měsíc	22. 6. 2012 přiznáno 1.000,- Kč; 17. 7. 2012 přiznáno 3.250,- Kč

paní AA.	12. 7. 2012 / smlouva o ubytování společnost ZZ8., s.r.o.	červenec 3.250,- Kč; ostatní měsíce 5.000,- Kč; za srpen 3.000,- Kč - ukončila pobyt	18. 7. 2012 přiznáno 3.250,- Kč
pan BB.	21. 5. 2012 / Azylový dům ZZ6., Chomutov	3.000,- Kč/měsíc 100,- Kč/den (7. 5. - 3. 6. poměrná část 1.500,- Kč)	22. 5. 2012 přiznáno 1.500,- Kč / rozhodnutím 15. 6. 2012 sníženo na 300,- Kč od 1. 6. 2012 (z důvodu ukončení pobytu k 3. 6. 2012)
pan MM.	7. 6. 2012 / smlouva o ubytování společnost ZZ8., s.r.o.	červen – 2.900,- Kč; červenec – 3.500,- Kč	15. 6. 2012 přiznáno 2.900,- Kč; 12. 7. 2012 přiznáno 3.000,- Kč